

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
СХІДНОСВРОПЕЙСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ЛЕСІ УКРАЇНКИ

«Затверджено»

Завідувач кафедри міжнародних комунікацій та політичного аналізу,

доктор політичних наук, професор

А.М.Митко

« 03 »

світня

2017 р.

ПРОГРАМА
ДОДАТКОВОГО ВСТУПНОГО ВИПРОБУВАННЯ

Підготовки доктора філософії

Галузі знань 29 «Міжнародні відносини»

Спеціальності 291 «Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії»

Програма затверджена на засіданні
кафедри міжнародних комунікацій та політичного аналізу
протокол № 12 від « 3 » *світня* 2017 р.

Луцьк - 2017

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Програма додаткового вступного іспиту має на меті виявити знання, уміння і навички студентів з ряду загальноосвітніх та спеціальних дисциплін, вивчення яких передбачене навчальним планом.

Вступники повинні показати знання загальнотеоретичних дисциплін, які необхідні для організації практичної роботи по встановленню співробітництва із зарубіжними країнами; показати знання дисциплін міжнародного і економічного циклу; повинні розбиратись у питаннях проведення зовнішньої політики України, володіти методами розробки перспективних і поточних напрямків зовнішньополітичної діяльності стосовно різних регіонів; повинні знати стан міжнародних відносин та зовнішньої політики, місце і роль міжнародних організацій в системі міжнародних відносин.

Вступники повинні показати уміння і навички застосування отриманих знань для вирішення практичних і теоретичних завдань, пов'язаних із здійсненням зовнішньополітичного курсу Української держави; повинні вміти узагальнювати та аналізувати отриману міжнародну інформацію, визначати характер документів зовнішньополітичного та зовнішньоекономічного змісту; повинні уміти відрізнити незвичні від типових суспільно-політичні та соціально-економічні явища; аргументувати свою точку зору щодо дискусійних проблем розвитку міжнародних відносин; повинні уміти використовувати набуті теоретичні знання в майбутній професійній діяльності.

ТЕМАТИЧНИЙ ВИКЛАД ЗМІСТУ

ОСНОВИ ДИПЛОМАТІЇ І ДИПЛОМАТИЧНОЇ РОБОТИ

Поняття дипломатії та дипломатичної служби. Державні органи зовнішніх зносин та дипломатична служба. Встановлення дипломатичних відносин. Відкриття дипломатичних представництв та завершення дипломатичної місії. Структура і персонал дипломатичного представництва. Функції дипломатичних представництв та засоби їх здійснення. Дипломатичні привілеї та імунітети. Специфічні галузі дипломатії. Техніка ведення дипломатичних переговорів. Встановлення консульських відносин. Функції консульських установ та засоби їх виконання. Консульські привілеї та імунітети. Спеціальні місії як форма дипломатії. Міжнародні організації як форма та вияв багатосторонньої дипломатії. Питання дипломатичної практики в роботі міжнародних конференцій і нарад. Методи та засоби дипломатичної комунікації. Питання дипломатичного протоколу.

Дипломатія як засіб здійснення зовнішньої політики. Вплив устрою держави на дипломатію і систему зовнішніх зв'язків країни. Дипломатична служба, її складові і завдання. Принципи функціонування дипломатичної служби. Історія

становлення дипломатичної служби. Особливості правової організації сучасних органів міжнародних зв'язків держави. Центральні та закордонні органи зовнішніх зносин держави, їх функції та повноваження. Завдання та структура центрального апарату МЗС. Особливості структури зовнішньополітичних органів відомств зарубіжних країн та їх діяльність. Історія становлення консульської служби. Завдання, функції та організація сучасних консульських установ.

Дипломатичний протокол та етикет. Історія дипломатичного протоколу та етикету. Особисті візити та бесіди дипломатів. Форми та правила вітань, представлень. Візити на високому та найвищих рівнях. Церемоніали в протокольній практиці України. Зовнішній вигляд офіційної особи, дипломата, політика. Дипломатичні прийоми. Етикет дарування та прийняття подарунків. Візитні картки. Етикет телефонної розмови. Міжнародна ввічливість. Функція Управління Державного протоколу МЗС України. Протокольні функції дипломатичного представництва. Протокол в міжнародних організаціях, на міжнародних конференціях та нарадах.

ПОЛІТОЛОГІЯ

Політика як соціальне явище. Підходи до вивчення політики (філософська, емпірична та наукова традиція). Предмет, структура та парадигми політології. Функції політології. Методологічні засади політології. Основні етапи розвитку і напрями сучасної політичної науки. Поняття влади як соціального феномена. М.Вебер про три типи влади. Політична система як механізм формування і функціонування влади у суспільстві, чинник стабілізації і розвитку політичного життя. Основні елементи, функції та типологія політичних систем. Походження, сутність, основні ознаки і функції держави. Форми правління і форми територіального устрою. Державні інститути та органи, їх класифікація. Правова, соціальна держава. Громадянське суспільство. Зміст, структура й етапи політичного процесу. Політична поведінка та її типи. Політична соціалізація, її механізми й етапи. Суть політичних партій та їх роль у політичній системі суспільства. Вибори та виборчі системи. Суб'єкти політичного процесу. Лідерство та його специфіка у політичному аспекті. Типи лідерства. Поняття, типологія та механізм формування політичних еліт. Політична свідомість як відображення політичного життя. Політична ідеологія. Механізм формування політичної культури.

ІНФОРМАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ В МІЖНАРОДНИХ ВІДНОСИНАХ

Загальні поняття про інформаційні системи та технології. Головні функції інформаційних систем. Принципи створення та функціонування інформаційних систем. Документальні інформаційні системи. Засоби пошуку та систематизації інформації в інформаційних системах. Комп'ютеризовані інформаційні системи. Загальні характеристики та основні напрями розвитку сучасних інформаційних систем. Використання Intranet і Internet мереж, технології клієнт/сервер для створення інформаційних систем. Пошук фрагментів тексту в документі за різними

ознаками. Використання підстановчих знаків. Визначення кількості входжень елемента, який шукають. Автозаміна та автотекст. Пошук інформації в зовнішніх файлах. Звичайний та розширений пошук. Створення баз даних у середовищі Excel. Обробка та фільтрація списків. Автофільтр і розширений фільтр. Фільтрація списків за кількома умовами. Логічне множення та логічне додавання умов фільтрації. Мережа Інтернет. Організація та принципи роботи. Система адресації. Протоколи обміну інформацією. Програми перегляду всесвітньої мережі Internet Explorer, Opera, Mozilla Firefox. Основні інформаційні системи глобальної мережі (E-mail, Web, FTP та інші). Пошукові системи та їх характеристики. Використання мови запитів пошукових систем. Запис і збереження отриманої інформації

ОСНОВИ ГЕОПОЛІТИКИ І ГЕОСТРАТЕГІЇ

Геополітика як окремий науковий напрям у суспільних і географічних науках. Об'єкт і предмет її вивчення. Мета і завдання курсу. Структура геополітичної науки, її практичне і теоретичне значення. Основні поняття і категорії дисципліни. Геополітична структура світу – основний об'єкт дослідження геополітики. Світовий порядок як просторове співвідношення силових геополітичних полів. Геопростір і контроль над ним. Геостратегія. Основні геополітичні закони. Телурократія і таласократія. Головні геополітичні принципи.

Етапи розвитку геополітики. Класичні і сучасні геополітичні концепції і доктрини. Українські і російські геополітичні ідеї в системі геополітичного знання. Особливості формування світового геополітичного простору в XIV-XX ст. Періоди колонізації і деколонізація. Теорія світових геополітичних циклів. Теорія Четвертого світу. Глобальна прикладна геополітика. Концепція рубіжної комунікативності В. О. Дергачова. Комунікативний простір Євразії. Велика євразійська суперетнічна маргінальна зона (ЄВРАМАР).

Геополітична картина світу в кінці 1990-х років і на початку XXI століття. Геополітичні центри та центри сили в сучасному світі. Геополітичні пріоритети світових геополітичних центрів і Україна. Пострадянський геополітичний простір: його сучасна структура і процеси трансформації. Вектори тяжіння пострадянських республік. Комунікаційні вузли і рубежі пострадянського геополітичного простору.

Сучасні геополітичні процеси в різних регіонах світу. Сучасна геополітика США, Росії, країн ЄС, Китаю та інших геополітичних “гравців”. Геополітичні параметри Західної Європи і Середземномор'я. Близький і Середній Схід як регіони найвищої геополітичної напруженості. Геополітичні рубежі в Центрально-Східній Європі. Балкани як вибухонебезпечний регіон Європи. Геополітичні вектори тяжіння країн регіону. Геополітичні орієнтири України і регіональні напрямки в її зовнішньополітичній стратегії.

ІНФОРМАЦІЙНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ТРАНСКОРДОННОЇ СПІВПРАЦІ

Концепт транскордонного співробітництва. Теоретичні підходи до вивчення інформаційного чинника транскордонного співробітництва. Функції та якості інформації в ТКС. Джерельно-інформаційна база та оргаспекти. Етапи розвитку транскордонної співпраці в Європі. Програми й ініціативи ЄС із транскордонної співпраці. Нормативно-правові засади й установи транскордонного співробітництва СНД. Суб'єктно-предметне поле інформаційного законодавства СНД. Організаційні засади формування інституту транскордонного співробітництва СНД.

ЄВРОПЕЙСЬКА ІНТЕГРАЦІЯ

Сутність інтеграції як складової частини міжнародних процесів. Теоретичні моделі європейської інтеграції. Зародження та розвиток ідей європейської єдності. Європейська ідентичність. Передумови та початок інтеграційних процесів в Європі після Другої світової війни. Створення Європейського Економічного Союзу. Політична інтеграції в Європі. Інституціональна основа європейської інтеграції.

Європейський Союз як основне інтеграційне об'єднання у Європі. Політична система Європейського Союзу. Законодавча і виконавча влада в Європейському Союзі. Правова та судова системи Європейського Союзу. Розширення ЄС та його наслідки. Перспективи розширення ЄС. Політика сусідства ЄС.

Інші інтеграційні об'єднання Європи. Рада Європи. ОБСЄ. ЦЄІ. Бенілюкс. Транскордонне співробітництво. Єврорегіони як форма інтеграції у Європі.

Україна та процеси європейської інтеграції. Основні завдання співробітництва України з ЄС. Євроінтеграційні перспективи України.

МІЖНАРОДНА ІНФОРМАЦІЯ ТА СУСПІЛЬНІ КОМУНІКАЦІЇ

Закони комунікації. Спічрайтинг. Міжкультурна комунікація. Невербальні способи впливу. Вербальні способи впливу. Міжнародна комунікація. Інформаційна парадигма сучасної цивілізації. Основні поняття міжнародної інформації. Джерела міжнародної інформації. Правові основи міжнародної інформації. Міжнародна інформаційна політика. Інформаційна політика міжнародних організацій. Діяльність ЮНЕСКО в галузі комунікацій. Аналітичні дослідження ЮНЕСКО в галузі інформації та комунікації. Інформаційна політика міжурядових європейських організацій. Інформаційні програми міжурядових європейських організацій. Інформаційний вимір діяльності Ради Європи. Європейська інформаційна політика.. Інформаційна політика міжнародних неурядових організацій. ТНК і міжнародний обмін інформацією. Міжнародний інформаційний бізнес. Міжнародна інформаційна безпека. Інформаційна безпека в діяльності міжнародних організацій. Міжнародна інформація та зовнішня політика. Зовнішньополітичні комунікативні технології. Інформаційно-аналітичне забезпечення зовнішньої політики. Інформаційне забезпечення національних інтересів у міжнародному інформаційному просторі.

Інформаційно-аналітичне забезпечення зовнішньої політики України. Інфоетика. Інформаційні агенції в міжнародному інформаційному обміні. Аналітичні центри.

ІНФОРМАЦІЙНО-АНАЛІТИЧНА ДІЯЛЬНІСТЬ У МІЖНАРОДНИХ ВІДНОСИНАХ

Мета, зміст та методологія інформаційно-аналітичної роботи. Припущення і передбачення в інформаційно-аналітичній діяльності. Системний аналіз та теорія операцій в інформаційно-аналітичній роботі. Синергетичні аспекти інформаційно-аналітичної роботи. Когнітологічні аспекти інформаційно-аналітичної роботи. Методика формування інформаційної бази. Методика розробки аналітичних прогнозів в галузі міжнародних відносин. Методи аналітико-синтетичної обробки інформації. Підготовка інформаційно-аналітичних документів. Інформаційно-аналітична робота в закордонних установах. Чинники, що визначають стан держави та її положення на світовій арені.

КОНФЛІКТОЛОГІЯ ТА ТЕОРІЯ ПЕРЕГОВОРІВ

Політичний конфлікт в контексті соціального розвитку. Сучасні теорії конфліктів. Технології легітимізації політичної влади. Групи тиску, партії та соціальні рухи. Мікроскладові конфлікту. Аналіз соціальних конфліктів: деякі підходи Міжнародний політичний конфлікт. Етно-національні конфлікти. Основні підходи вивчення та аналізу конфліктів. Теорія переговорів. Переговорний процес. Особливості сучасних міжнародних переговорів. Особливості сприйняття за умов конфлікту.

ЗВ'ЯЗКИ З ГРОМАДСЬКІСТЮ

Форми організації PR-роботи. Власна PR-служба; місце PR - департаменту у функціональній структурі організації та зв'язок з іншими структурними підрозділами, структури PR-служби, функції та напрями діяльності PR-служби. Складові PR-кампанії: визначення та аналіз проблеми, планування і програмування; дія і комунікація; оцінка ефективності та корегування дії. Поняття громадської думки: визначення, об'єкт, суб'єкт, властивості громадської думки. Загальні правила роботи із ЗМІ. Комунікаційні переваги та недоліки. Поняття спеціальних подій, їх характерні ознаки та класифікація; Загальні вимоги до організації спеціальних подій. Типологія криз. Стадії розвитку криз. Розробка плану PR-дій компанії в кризовій ситуації. PR-способи управління репутацією під час кризи. Імідж в паблік рілейшнз: визначення, складові, характеристики, функції іміджу. Репутація в PR. Технології управління репутацією. Міжнародні та українські кодекси професійної поведінки PR-спеціаліста. Законодавче регулювання PR-діяльності в Україні. Етичні засади PR – діяльності.

АНАЛІЗ ТА ПРОГНОЗУВАННЯ ЗОВНІШНЬОЇ ПОЛІТИКИ

Теоретичні основи дослідження політичного аналізу та інформаційної аналітики. Інформаційне забезпечення політичної аналітики. Політична ситуація та етапи політичного аналізу. Теоретико-методологічне підґрунття політичного прогнозування. Прогнозування: етапи та методи. Теоретико-гносеологічні та науково-методологічні етапи еволюції політичної аналітики як системи пізнання світу політичного. Система політологічного знання і рівнів аналізу сучасного політичного процесу. Концептуальні основи дослідження сучасної методології політичного аналізу. Загальнометодологічні принципи, типи, види та форми політичного аналізу. Методологічна роль парадигми в пізнанні політичної дійсності та формуванні стратегії політичного аналізу. Система методів теоретичного і прикладного політичного аналізу як прояв загального й особливого у дослідженні сучасного політичного процесу. Специфіка експертної системи методів у політичному аналізі сучасного політичного процесу. Політична аналітика як експертно-аналітична система наукових способів і процедур процесу формулювання та аналізу проблеми, прогнозування, консультування, прийняття та реалізації рішень і програм. Проблеми і перспективи формування теоретико-методологічних засад та імплементації політичної аналітики в державному управлінні та місцевому самоврядуванні України.

МІЖНАРОДНІ СИСТЕМИ ТА ГЛОБАЛЬНИЙ РОЗВИТОК

Особливості системного підходу до аналізу міжнародних відносин. Специфіка міжнародних систем. Типи, структура, закони функціонування і трансформації міжнародних систем. Поняття, різновиди й основні компоненти середовища міжнародних відносин. Соціальне та позасоціальне середовище глобальної системи міжнародних відносин. Поняття міжнародного порядку та його особливості в сучасних умовах. Сутність глобалізації та її інтерпретація у сучасній науці. Параметри виміру глобалізації та форми її прояву. Глобалізм як неоліберальна концепція глобалізації. Альтерглобалізм як альтернатива глобалізові. Роль міжнародного піару у формуванні іміджу глобалізації та транснаціональної ідентифікації. Особливості PR-забезпечення входження України в глобалізаційний простір.

МІЖНАРОДНА БЕЗПЕКА

Суть поняття “зовнішня безпека” та її складові. Еволюція форм безпеки. Теоретичні основи вивчення міжнародної безпеки. Історичні аспекти формування підходів до проблем безпеки. Чинники формування зовнішньої безпеки. Роль невійськових факторів у формуванні безпеки. Поняття національної безпеки та її значення у встановленні регіональної та міжнародної безпеки. Регіональна безпека. Умови й фактори формування безпеки в сучасній Європі. Проблеми “центрів сили” у світовій політиці. Поняття міжнародної стабільності. Проблеми розвитку систем міжнародної та регіональної безпеки в умовах нового політичного розвитку.

РЕГІОНОЛІСТИКА

Об'єкт, предмет, цілі і завдання регіоналістики. Етапи становлення і розвитку регіоналістики як науки про регіони і регіональний розвиток. Регіоналізація і глобалізація як дві найголовніші тенденції у розвитку світового співтовариства. Основні концепції і теорії регіонального розвитку. Теорії регіональної економіки. Концепції дифузійного трактування, полюсів росту, теорія поляризованого розвитку, концепції “центр – периферія”, світових систем, теорії відсталості і залежності, внутрішнього колоніалізму та ін. Чинники і фактори розвитку регіонів. Принципи і закономірності розміщення продуктивних сил регіонів. Нерівномірність територіального розвитку та її відображення у вітчизняних концепціях. Стадійно-еволюційний підхід до регіонального розвитку. Стадії соціально-економічного розвитку і поляризованого простору. Великі цикли Кондратьєва і регіональний розвиток. Синтез стадіальних концепцій. Економічний макроцентр і периферія. Типи центральних і периферійних районів в Європі. Динаміка регіонального розвитку. Управління регіональним розвитком. Моделі регіонального розвитку для різних субрегіонів Європи. Центр і периферія в системі пріоритетів регіональної політики. Регіональна політика і регіональний розвиток: типи взаємовідношень. Регіональна політика в країнах Європи і світу. Регіональна політика в Україні. Проблеми і перспективи становлення нової стратегії територіального розвитку України.

МІЖНАРОДНІ ВІДНОСИНИ ТА СВІТОВА ПОЛІТИКА

Формування та розвиток міжнародних відносин у Стародавньому світі. Особливості розвитку міжнародних відносин і зовнішньої політики епохи Середньовіччя та початку Нового часу. Міжнародні відносини в період Французької революції та Наполеонівських війн. Віденська система міжнародних відносин та її крах. Становлення колоніальної системи світу у XVIII - XIX столітті. Особливості міжнародних відносин та зовнішньої політики в епоху світових воєн та "холодної війни". Особливості розвитку і становлення регіональних систем міжнародних відносин у другій половині XX століття. Незалежна Україна в сучасних міжнародних відносинах. Історія міжнародних відносин. Політологія міжнародних відносин. Зовнішня політика країн. Світова політика.

ЗОВНІШНЯ ПОЛІТИКА УКРАЇНИ

Зовнішня політика України в різні історичні епохи: Київської Русі, литовської доби, Запорізької Січі й козащини, XVII – поч. XX с. Дипломатія Центральної Ради, Гетьманату та Директорії. Зовнішня політика УРСР в 1922-1944 рр. Українська РСР у міжнародних відносинах завершального етапу II світової війни. Участь УРСР в установчій конференції ООН у Сан-Франциско. Вихід УРСР на міжнародну арену.

Зовнішня політика України в складі СРСР. Українська РСР та розв'язання повоєнних проблем Європи. Зовнішня політика УРСР періоду “холодної війни” та

блокового протистояння. Українські органи влади у вигнанні, самостійницькі суспільно-політичні рухи за кордоном. УРСР в ООН та інших міжнародних організаціях.

Зовнішня політика незалежної України. Концептуально-теоретичні основи зовнішньої політики незалежної України. Україна як повноправний суб'єкт міжнародних відносин. Проблема формування напрямів зовнішньої політики України. Україно-російські відносини в системі зовнішньополітичних пріоритетів України. Російсько-українські відносини та співробітництво України на пострадянському просторі. Становлення СНД та розвиток відносин з членами СНД. Зовнішня політика України щодо держав Центрально-Східної Європи. Західноєвропейський вектор зовнішньої політики України. Україно-американські відносини. Зовнішньополітичні стосунки України з державами Азії, Африки, Латинської Америки. Проблеми національної та міжнародної безпеки в зовнішній політиці України. Україна в системі міжнародних організацій. Українсько-американські відносини. Європейський Союз та країни Західної Європи у зовнішній політиці України. Проблеми безпеки та роззброєння у зовнішній політиці України. Відносини України з країнами Центрально-Східної Європи. Участь України в субрегіональному співробітництві в регіоні ЦСЄ. Країни Азії, Африки та Латинської Америки у зовнішній політиці України. Діяльність незалежної України в ООН.

Питання до вступного іспиту

1. Типологія політичних систем
2. Поняття влади як соціального феномена
3. Зміст, структура й етапи політичного процесу
4. Поняття лідерства у сучасній політології
5. Політична ідеологія: сутність та різновиди
6. Форми правління і форми територіального устрою
7. Транскордонне співробітництво як елемент державної політики. Елементи транскордонного співробітництва
8. Правове та інституційне підґрунтя транскордонного співробітництва
9. Зміст та функції інформаційного забезпечення транскордонного співробітництва
10. Європейська політика сусідства. Ініціатива «Східне партнерство».
11. Види інформаційного забезпечення транскордонного співробітництва
12. Етапи розвитку транскордонної співпраці в Європі
13. Сучасні геополітичні доктрини і концепції
14. Теорія світових геополітичних циклів
15. Сучасна геополітична структуризація світу
16. Геополітика і таласократія
17. Україна в геополітичних стратегіях XX століття

18. Особливості формування світового геополітичного простору в XVI–XX століттях

19. Дипломатичні привілеї та імунітети

20. Міжнародний етикет державного прапора, державного герба та гімну

21. Види дипломатичний прийомів, їх протокольна характеристика

22. Джерела правил і норм дипломатичного протоколу

23. Дипломатичний корпус. Права та обов'язки дипломатів

24. Основні дипломатичні документи та практика їх застосування

25. Основні теоретичні концепції європейської інтеграції

26. Передумови та початок інтеграційних процесів в Європі після Другої світової війни

27. Створення Європейського Союзу та подальша інтеграція

28. Інституційна та правова системи Європейського Союзу

29. Спільна зовнішня та безпекова політика ЄС

30. Європейська політика сусідства

31. Автоматизовані інформаційні системи

32. Структурування інформації

33. Пошукові сервери

34. Бази і банки даних

35. Інформаційний ресурс

36. Структурні компоненти Internet

37. Зовнішньополітичні комунікативні технології

38. Інформаційно-комунікаційна політика міжнародних організацій

39. Інформаційно-комунікаційна політика держави

40. Інформаційне суспільство

41. Інформаційні агенції в міжнародному інформаційному обміні

42. Інформаційно-прогнознi методики – як основа вивчення міжнародних проблем.

43. Методи та підходи в інформаційно-аналітичних дослідженнях

44. Інформаційно-аналітична діяльність в структурі інформаційної діяльності.

45. Засоби інформаційно-аналітичної роботи

46. Підготовка окремих видів інформаційних документів

47. Механізм виникнення конфлікту

48. Структура конфлікту

49. Стадії конфлікту.

50. Структура та функції переговорів.

51. Сутність посередництва та технологія посередницької діяльності.

52. Мета, основні завдання системи зв'язків з громадськістю як практично-прикладної сфери діяльності

53. Середовище комунікації організації з громадськістю, його основні складові,

параметри та різновиди

54. Місце служби зв'язків з громадськістю в структурі організації чи установи

55. Подієва комунікація: поняття, сутність, місце у системі зв'язків з громадськістю, переваги та складності подієвих комунікацій

56. Особливості взаємодії системи зв'язків з громадськістю та преси

57. Сутність глобалізації та її інтерпретація у сучасній науці

58. Теорія та ідеологія глобалізму

59. Сутність глобального управління

60. Типи та трансформації міжнародних систем

61. Альтерглобалізм як альтернатива глобалізму

62. Політична ситуація та проблема. Етапи аналізу політичної ситуації

63. Методи політичного аналізу

64. Характеристика методів політичного прогнозування (аналогія, мережеве планування, SWOT-аналіз)

65. Модель інформаційно-аналітичного забезпечення політичної системи

66. Аналітично-консультативні послуги

67. Вплив глобальних і регіональних тенденцій на зовнішню політику України

68. Геополітичні аспекти стратегічного партнерства України і Польщі

69. Участь суверенної України в роботі ОБСЄ

70. Ефективна взаємодія України зі спеціалізованими установами ООН

71. Західноєвропейський напрямок зовнішньої політики незалежної України

72. Безпека як соціальна система. Види, компоненти і фактори безпеки

73. Характеристика сучасних загроз міжнародній системі безпеки

74. Параметри регіональної безпеки

75. Миротворча діяльність ООН і НАТО

76. Європейська безпека: стан, проблеми та перспективи

77. Основні центри сили у XXI ст.

78. Інтеграція як тенденція розвитку сучасних міжнародних відносин

79. Демократизація світу як тенденція розвитку сучасних міжнародних відносин

80. Країни «великої двадцятки» в системі міжнародних відносин

81. Проблеми та перспективи реформування ООН на сучасному етапі

82. Особливості інтеграційних процесів в латиноамериканському регіоні

83. Особливості формування сучасної африканської регіональної системи міжнародних відносин

84. Сучасна геополітична ситуація на Близькому Сході

85. Країни Південної Азії в системі сучасних міжнародних відносин

86. Країни Європи в системі сучасних міжнародних відносин

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

Додатковий вступний іспит зі спеціальності оцінюється за чотирибальною системою: «відмінно», «добре», «задовільно», «незадовільно».

«Відмінно» виставляється вступникам, які продемонстрували обізнаність з усіма поняттями, фактами, термінами; аргументовано використовують їх, уміють застосовувати матеріал для винесення власних суджень; самостійно оцінюють різноманітні політичні процеси, виявляючи особисту позицію щодо них.

«Добре» виставляється за правильне і логічне відтворення матеріалу, розуміння основоположних теорій і фактів, вміння встановлювати причинно-наслідкові зв'язки між ними; правильне використання термінології; застосування знання в дещо змінених ситуаціях; висловлювання стандартної аргументації при оцінці дій, процесів, явищ.

«Задовільно» виставляється за знання, які продемонстровані в неповному обсязі. Вони, зазвичай, носять фрагментарний характер. Теоретичні та фактичні знання відтворюються репродуктивно, без глибокого осмислення, аналізу, порівняння, узагальнення. Відчувається, що вступник недостатньо обізнаний з матеріалом джерел із навчальної дисципліни та не може критично оцінити наукові факти, явища, ідеї.

«Незадовільно» виставляється за неправильну або поверхневу відповідь, яка свідчить про неусвідомленість і нерозуміння поставленого завдання. Літературу з навчальної дисципліни вступник не знає, її понятійно-категоріальним апаратом не володіє. Відповідь засвідчує вкрай низький рівень володіння програмним матеріалом.

СПИСОК ДЖЕРЕЛ

Основна література

1. Айзінг Р. Європеїзація та інтеграція. Концепти дослідження / Р. Айзінг // Європейська інтеграція / Р. Айзінг ; уклад. М. Яхтенфукс, Б. Колер-Кох ; пер. з нім. М. Яковлева. – К. : Вид. дім «Києво-Могилянська академія», 2007. – С. 255–274.
2. Аналітика, експертиза, прогнозування / [Є.А. Макаренко, М.М. Рижков, М.А. Олесеван та ін.]. – К., Наша наука і культура, 2003. – 612 с.
3. Андрусів В.В. Прогноз в політиці: розуміння, предмет, методологія здійснення / В.В. Андрусів // Теорія і практика політичного аналізу і прогнозування : [Збірник матеріалів] / [За ред. М.М.Розумного]. – К. : Національний інститут стратегічних досліджень, 2006. – 34 с.
4. Бакуменко В. Аналітичне забезпечення формування державно-управлінських рішень / В. Бакуменко // Вісн. Української академії державного управління. – 2000. – № 4. – С.350-358.
5. Бодрук О.С. Структура воєнної безпеки: національний і міжнаціональний аспект: Монографія – К.: НІПМБ, 2001. – 300 с

6. Гаджиев К. Геополитика : учебник / К. Гаджиев. – М. : Изд-во Юрайт, 2011. – 479 с.
7. Гальчинський А. Україна на перехресті геополітичних інтересів / А. Гальчинський. — К.: Знання України, 2002. — 180 с.
8. Гелей С. Політико-управлінські системи світу: навч. посібник / С. Гелей, С. Рутар. — К. : Знання, 2006. — 668 с.
9. Голуб Н. В. Україна та міжнародні організації: інформаційно-довідкове видання / Н.В. Голуб. — К.: Кондор, 2003. — 212 с.
10. Гуменюк Б.І. Основи дипломатичної та консульської служби / Б. Гуменюк. — К., 1998. — 234 с.
11. Державне управління процесами європейської та євроатлантичної інтеграції України: навч. посіб. / В. В. Говоруха, В. Г. Бульба, А. Є. Тамм та ін. — К.: ДП “НВЦ “Євроатлантикінформ”, 2006. — 220 с.
12. Дипломатичний корпус. Довідник. — К., 2000. — 273 с.
13. Зленко А. М. Дипломатія і політика України в процесі динамічних геополітичних змін / А. М. Зленко — К.: Фоліо, 2003 — 559 с.
14. Івченко О. Г. Україна в системі міжнародних відносин: історична ретроспектива та сучасний стан. / О.Г. Івченко. — К.: «РІЧУАННП», 1997. — 688 с.
15. Інформаційне забезпечення транскордонного співробітництва України : теоретичні аспекти: [колект. моногр.] // [наук. ред. Є. Б. Тихомирова; за заг. ред. Митко А.М.]. — Луцьк: Вежа-друк, 2013. — 264 с.
16. Інформаційне забезпечення транскордонного співробітництва України : практичні аспекти : [колект. моногр.] / Є. Б. Тихомирова, Н. П. Карпчук, Б. М. Юськів [та ін.]; за заг. ред. А. М. Митко]. — Луцьк: Вежа-Друк, 2014.
17. Інформаційне забезпечення транскордонного співробітництва України: методичні аспекти : [кол. моногр.] / Б. М. Юськів, Н. П. Карпчук, Є. Б. Тихомирова [та ін.]; наук. ред. Є. Б. Тихомирова; за заг. ред. А. М. Митко. — Луцьк : Вежа-Друк, 2015. — 252 с.
18. Кандиба Ю. І. Політична географія з основами геополітики: навчально-методичний комплекс / Ю. І. Кандиба, І. І. Кучер. — Харків : ХНУ ім. В. Н. Каразіна, 2010. — 100 с.
19. Карпенко С. Г., Іванов Є. О. Основи інформаційних систем і техно- логій: Навч. посіб. — К.: МАУП, 2002.
20. Карпчук Н.П. Теорія та практика комунікацій : навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. / Наталія Петрівна Карпчук. - Луцьк : Вежа-Друк, 2013. - 248 с.
21. Копійка В. В. Європейський Союз: історія і засади функціонування: навчальний посібник / В. В. Копійка. — К.: Знання, 2009. — 751 с.
22. Коппель О.А., Пархомчук О.С. Міжнародні системи та глобальний розвиток: Навчальний посібник. — К.: ВПЦ „Київський університет”, 2004. — 314 с.
23. Кучик О. С. Зовнішня політика України: Навч. посіб. Рекомендовано МОН /

О. С. Кучик, О. А. Заяць; МОН України, Львівський НУ ім. І. Франка. — К.: Знання, 2010. — 572 с.

24. Лупул Т. Я. Основи геополітики : Методичні рекомендації до курсу / Т. Я. Лупул. — Чернівці : Рута, 2005. — 24 с.

25. Макар Ю. Політологія : навч. посіб. / Ю. Макар, О. Докаш, Т. Лаврук. — Чернівці : Чернівецький нац. ун-т, 2010. — 596 с.

26. Макаренко Є.А. Європейська інформаційна політика / Є.А. Макаренко. - К.: Наша культура і наука, 2003. - 368с.

27. Мармазоб В.Е. Україна в політико-правовому просторі Ради Європи: досвід і проблеми / В. Е. Мармазоб, І. С. Піляєв, — К.: Вентурі, 2009. — 400 с.

28. Митко А. М. Інформаційно-аналітична діяльність у міжнародних відносинах : [навч. посіб. для студентів вищих навчальних закладів]. — Луцьк : ВМА «Терен», 2012. — 262 с.

29. Митко А. М. Політична аналітика та прогнозування : [підручник]. — Луцьк : Вежа-Друк, 2013. — 228 с.

30. Міжнародна інформація: терміни і коментарі. Навчальний посібник // Макаренко Є. А., Рижков М. М., Кучмій О. П., Фролова О. М. — Вид. 2-ге, доповн. та переробл. — К. : Центр вільної преси, 2016. — 518 с.

31. Міжнародні відносини та зовнішня політика (1980-2000 рр.): Підручник/ Л. Ф. Гайдуков, В. Г. Кремень, Л. В. Губерський та ін. — К.: Либідь, 2001. — 622 с.

32. Міжнародні відносини: Історія. Теорія. Економіка. Право: навчальний посібник / М. З. Мальський, Ю. М. Мороз. — К.: Знання, 2010. — 463 с.

33. Міжнародні інформаційні відносини. - К.: Наша культура і наука, 2002. - 475 с.

34. Мікула Н. Єврорегіони: досвід та перспективи / Н. Мікула. — Львів: ІРД НАН України, 2003. — 222 с.

35. Мікула Н. Міжтериторіальне та транскордонне співробітництво / Н. Мікула. — Львів: Інститут регіональних досліджень НАН України, 2004. — 395 с.

36. Мокій А. І. Міжнародні організації: навчальний посібник / А. І. Мокій, Т. П. Яхно, І. Г. Бабець. — К.: Центр учбової літератури, 2011. — 280 с.

37. Почепцов Г.Г., Чукут С.А. Інформаційна політика: Навчальний посібник. 2-ге вид., стер. — К.: Знання, 2008. — 663 с

38. Рой Є.Є. Дипломатичний протокол, церемоніал і політес / Є. Рой. — К.: Логос, 2012. — 452 с.

39. Рудич Ф. Політологія: підручник. — 3-те вид., перераб., доп. / Ф. Рудич. — К. : Либідь, 2009. — 480 с.

40. Тихомирова Є. Б. Конфліктологія та теорія переговорів : підручник для студ. вищих навч. закл. / Є. Б. Тихомирова, С. Р.Постоловський. — Суми : Університетська книга, 2008. — 240 с.

41. Тихомирова Є. Б. Політологія : Навчальний посібник для студентів галузі підготовки «Міжнародні відносини». – Луцьк : О. Зень, 2012. – 264с.
42. Тихомирова Є.Б. Паблік рилейшнз у глобалізованому світі. / Є.Б. Тихомирова. - К.: Наша культура і наука. 2004. - 489с.
43. Тихомирова, Є. Зв'язки з громадськістю [Текст] : підручник / Є. Тихомирова, Н. Карпчук. – Луцьк : ЧНУ ім. Л. Українки, 2013. – 276 с.
44. Чекаленко Л. Д. Зовнішня політика і безпека України. Людина – Суспільство – Держава – Міжнародні структури : Моногр. / Л. Д. Чекаленко; Рада нац. безпеки і оборони України. – К. : НІПМБ, 2004. – 351 с.
45. Чекаленко Л. Д. Зовнішня політика України : підручник / Л. Д. Чекаленко. – К.: Либідь, 2006. – 355 с.
46. Шпиґа П. С. Інформаційно-аналітичне забезпечення зовнішньої політики : [Конспект лекцій] / П. С. Шпиґа – К. : КиМУ, 2004.

Додаткова література

1. Аналітика, експертиза, прогнозування / [Є.А. Макаренко, М.М. Рижков, М.А. Олесеван та ін.]. – К., Наша наука і культура, 2003. – 612 с.
2. Андрусів В.В. Прогноз в політиці: розуміння, предмет, методологія здійснення / В.В. Андрусів // Теорія і практика політичного аналізу і прогнозування : [Збірник матеріалів] / [За ред. М.М.Розумного]. – К. : Національний інститут стратегічних досліджень, 2006. – 34 с.
3. Андрущенко (Гринько) С. В. Україна в сучасному геополітичному середовищі : монографія / С. В. Андрущенко (Гринько). – К. : Логос, 2005. – 286 с.
4. Багров Н. В. Региональная геополитика устойчивого развития / Н. В. Багров. – К. : Либідь, 2002. – 256 с.
5. Базив Д. П. Геополитическая стратегия Украины / Д. П. Базив. – К.: Ин-т государства и права, 2000. – 192 с.
6. Бакуменко В. Аналітичне забезпечення формування державно-управлінських рішень / В. Бакуменко // Вісн. Української академії державного управління. – 2000. – № 4. – С.350-358.
7. Бауман З. Глобалізація. Наслідки для людини і суспільства / З. Бауман / пер. з англ. І. Андрущенка. – К. : Видавничий дім «Києво-Могилянська академія», 2008. – 109 с.
8. Бодрук О.С. Структура воєнної безпеки: національний і міжнаціональний аспект: Монографія – К.: НІПМБ, 2001. – 300 с
9. Бортніков В. Політична участь і демократія: українські реалії : монографія / В. Бортніков – Луцьк : РВВ «Вежа» Волинського держ. ун-ту імені Лесі Українки, 2007. – 524 с.
10. Василенко С. Д. Україна : Геополітичні виміри в загальноєвропейському процесі / С. Д. Василенко. – Одеса : ОДМА, 2000. – 208 с.

11. Віденська конвенція про дипломатичні зносини. 18 квітня 1961 р. // УРСР у міжнародних відносинах: міжнародні договори, конвенції, угоди та інші акти, учасником яких є Україна. – К., 1966. – 45 с.
12. Віденська конвенція про консульські зносини. 24 квітня 1963 р. // Інформаційно-довідковий бюлетень консульських зносин. – К., 1996. – 37 с.
13. Гальчинський А. Україна на перехресті геополітичних інтересів / А. Гальчинський. — К.: Знання України, 2002. — 180 с.
14. Глобалізація і сучасний міжнародний процес / за заг. ред. проф. Б. Гуменюка і проф. С. Шергіна. – К. : Ун-т «Україна», 2009. – 508 с.
15. Голуб Н. В. Україна та міжнародні організації: інформаційно-довідкове видання / Н.В. Голуб. — К.: Кондор, 2003. — 212 с.
16. Гольцов А. Г. Геополітика і політична географія / А. Г. Гольцов. – К. : Центр навч. літ-ри, 2012. – 416 с.
17. Довідник з європейської інтеграції / під ред. О. П. Черниш. – Львів : Магнолія, 2006. – 383 с.
18. Європейський проект та Україна : монографія / А. В. Єрмолаєв, Б. О.Парахонський, Г. М. Яворська, О. О. Резнікова. – К. : НІСД, 2012. – 192с.
19. Європейський Союз. Словник-довідник / упоряд. Ю. Марченко. – К. : К.І.С., 2006. – 140 с.
20. Зленко А. М. Дипломатія і політика України в процесі динамічних геополітичних змін / А. М. Зленко — К.: Фоліо, 2003 — 559 с.
21. Івченко О. Г. Україна в системі міжнародних відносин: історична ретроспектива та сучасний стан. / О.Г. Івченко. — К.: «РІЧУАННП», 1997. — 688 с.
22. Карпчук Н.П. Теорія та практика комунікацій : навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. / Наталія Петрівна Карпчук. - Луцьк : Вежа-Друк, 2013. - 248 с.
23. Кіш Є. Проблеми транскордонного співробітництва України і Євросоюзу [Електронний ресурс] / Є.Кіш // Український центр політичного менеджменту. – Режим доступу : <http://www.politik.org.ua/vid/magcontent.php3?m=1&n=63&c=1412>.
24. Коппель О.А., Пархомчук О.С. Міжнародні системи та глобальний розвиток: Навчальний посібник. – К.: ВПЦ „Київський університет”, 2004. – 314 с.
25. Корнієвський О. Мережева громадська самоорганізація та її вплив на державне управління в умовах глобалізації / О. Корнієвський // Незалежність України в глобалізованому світі: вектори ХХІ століття зб. матеріалів міжнар. наук. конф. (Київ, 22 серп. 2011 р.). – К. : НІСД, 2011. – С. 36–46.
26. Кучик О. С. Зовнішня політика України: Навч. посіб. Рекомендовано МОН / О. С. Кучик, О. А. Заяць; МОН України, Львівський НУ ім. І. Франка. — К.: Знання, 2010. — 572 с.
27. Лажнік В. Й. Основні теоретико-методологічні підходи до трактування поняття “геополітичний потенціал” / В. Й. Лажнік, О. Ю. Лучинець // Наук. вісн. Волин. держ. ун-ту ім. Лесі Українки. – 2004. – № 4. – С. 122–130.

28. Лажнік В. Й. Оцінка геополітичних орієнтацій України на основі географічної конфігурації сучасних зовнішньополітичних зв'язків / В. Й. Лажнік, М. М. Смолярчук // Наук. вісн. Волин. держ. ун-ту ім. Лесі Українки. Серія : Міжнародні відносини. – 2007. – № 7. – С. 51–59.

29. Макаренко Є.А. Європейська інформаційна політика / Є.А. Макаренко. - К.: Наша культура і наука, 2003. - 368с.

30. Митко А. М. Інформаційно-аналітична діяльність у міжнародних відносинах : [навч. посіб. для студентів вищих навчальних закладів]. – Луцьк : ВМА «Терен», 2012. – 262 с.

31. Митко А. М. Політична аналітика та прогнозування : [підручник]. – Луцьк : Вежа-Друк, 2013. – 228 с.

32. Міжнародна інформація: терміни і коментарі. Навчальний посібник // Макаренко Є. А., Рижков М. М., Кучмій О. П., Фролова О. М. – Вид. 2-ге, доповн. та переробл. – К. : Центр вільної преси, 2016. – 518 с.

33. Міжнародні відносини та світова політика : підручник / В. Манжола, В. Крушинський, С. Галака та ін. – К. : Київський ун-т, 2010. – 863 с.

34. Міжнародні інформаційні відносини. - К.: Наша культура і наука, 2002. - 475 с.

35. Неліпа Д. Системний аналіз в політології : навч. посібник / Д. Неліпа. – К. : ФОП Колісник, 2009. – 144 с.

36. Почепцов Г.Г., Чукут С.А. Інформаційна політика: Навчальний посібник. 2-ге вид., стер. — К.: Знання, 2008. — 663 с

37. Про транскордонне співробітництво: [Закон України] №1861-IV від 24 червня 2004 року [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/1861-15>. – Редакція від 02.12.2012

38. Ситник В. Ф. Основи інформаційних систем: Навч. Посіб / Ситник В. Ф., Писаревська Н. В., Єрємін Н. В., Краєва О. С.. — К.: КНЕУ, 1997.

39. Тихомирова Є. Б. Конфліктологія та теорія переговорів : підручник для студ. вищих навч. закл. / Є. Б. Тихомирова, С. Р.Постоловський. – Суми : Університетська книга, 2008. – 240 с.

40. Тихомирова Є.Б. Паблік рилейшнз у глобалізованому світі. / Є.Б. Тихомирова. - К.: Наша культура і наука. 2004. - 489с.

41. Тихомирова, Є. Зв'язки з громадськістю [Текст] : підручник / Є. Тихомирова, Н. Карпчук. – Луцьк : СЛУ ім. Л. Українки, 2013. – 276 с.

42. Хантингтон С. Третя волна. Демократизация в конце XX века / С. Хантингтон. – М. : РОССПЭН, 2003. – 368 с.

43. Хома Н. Моделі соціальної держави: світовий та український досвід : моногр. / Н. Хома. – К. : Вид-во «Юридична думка», 2012. – 592 с.

44. Чекаленко Л. Д. Зовнішня політика і безпека України. Людина – Суспільство – Держава – Міжнародні структури : Моногр. / Л. Д. Чекаленко; Рада нац. безпеки і

оборони України. – К. : НІПМБ, 2004. – 351 с.

45. Чекаленко Л. Д. Зовнішня політика України : підручник / Л. Д. Чекаленко. – К.: Либідь, 2006. – 355 с.

46. Шинкаренко Т.І. Дипломатичний протокол та етикет / Т. Шинкаренко. – К.: Видавничо-поліграфічний центр «Київський університет», 2007. – 296 с.

47. Шпиґа П. С. Інформаційно-аналітичне забезпечення зовнішньої політики : [Конспект лекцій] / П. С. Шпиґа – К. : КиМУ, 2004.

48. Яковюк І. Азбука європейської інтеґрації / І. Яковюк, Л. Траґнюк, В. Медеяєв. – Х. : Апекс+, 2006. – 168 с.